

378: 37.011(045)

DOI 10.31651/2524-2660-2018-13-69-76

ORCID: 0000-0002-3411-2209

КОНДРАШОВ Микола Миколайович,
кандидат педагогічних наук, докторант кафедри
педагогіки вищої школи і освітнього
менеджменту, Черкаський національний
університет імені Богдана Хмельницького,
Україна
e-mail: kondrashovmm@ukr.net

УПРАВЛІННЯ ВЗАЄМОДІЄЮ ІНФОРМАЦІЙНОЇ І ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ СТОРИН НАВЧАННЯ ЯК УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ

***Анотація.** Розглянуто проблему управління взаємодією інформаційного і процесуального аспектів навчання як умови підвищення якості підготовки майбутніх учителів до успішної професійної діяльності. Конкретизовано основні поняття, сутнісні характеристики змістово-процесуального підходу до організації навчання, зміст, структурні компоненти, етапи управління взаємодією змістового і процесуального аспектів як умови якісної підготовки майбутніх фахівців до успішної педагогічної діяльності в системі сучасної університетської освіти.*

***Ключові слова:** управління; взаємодія; якість навчання; освітній процес; змістово-процесуальний підхід до організації навчання; університетська освіта; інформація.*

Постановка проблеми. Концепція розвитку педагогічної освіти спрямована на вдосконалення системи підготовки фахівців нової генерації. Мета цієї концепції – розроблення нової моделі підготовки педагогічних кадрів у контексті змін суспільства, економіки, технологій, пошук методологічних підходів і засобів оновлення змісту освіти, управління й організації освітнього процесу вищої школи як засобу підготовки конкурентоспроможних фахівців педагогічної сфери діяльності.

Освітній процес має бути спрямовано на те, щоб дозволяти кожному майбутньому педагогу апробувати власні сили, здатності у творчій професійній діяльності, «на основі своїх індивідуальних здібностей, знань, умінь, навичок, моральних і професійних пріоритетів, що обумовлюють масштаб особистості, реальний вклад у збагачення матеріальних і духовних цінностей світу» [1, с. 5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій та визначення невирішених раніше частин загальної проблеми. Питання сутності навчання, його розвивальних і виховних функцій розкриваються у працях Ю. Бабанського, В. Бондаря, В. Загвязінського, В. Лозової, І. Малафіїка, В. Онищука, В. Паламарчук та інших, якими приділяється значна увага змісту, методики, технологіям самореалізації особистості в умовах освітнього процесу. Увага сучасних дослідників акцентується і на управлінському аспекті навчання. Управлінському аспекту організації педагогічного процесу і підготовки кваліфікованих кадрів присвячені праці Ю. Афанасьєва, Л. Гаєвської, К. Гнезділової, Т. Гребеник, Т. Десятова, Л. Калініної та ін. Менеджмент знань і технології управління знаннями обґрунтовані у працях Р. Блунта, М. Квека, Р. Кларка, А. Флехнера.

Нині якість підготовки педагогічних кадрів пов'язують не тільки з розробленням предметних освітніх програм, але і з проектуванням професійної діяльності, що обумовлює адекватність інформаційної сторони навчання ситуаційно-моделюючим технологіям, коли інформаційна сторона навчання взаємодіє з практико-орієнтованим, діяльнісним його аспектом.

У нашому дослідженні управління взаємодією змістового і процесуального аспектів навчання розглядатиметься як комплексний процес оволодіння професійними знаннями,

управлінськими діями і вміннями застосовувати набути теоретичні знання для вирішення практичних задач професійно-педагогічної діяльності. У документах про модернізацію вищої педагогічної освіти зазначається, що особистий досвід як головна перевага майбутнього фахівця вимагає розроблення теоретичних положень, що розкривають можливості активної діяльності у професійному становленні, саморозвитку і самоорганізації студентів університету. Тому проблема управління взаємодією інформаційної й процесуальної сторін підготовки студентів до професійної діяльності в системі університетської освіти потребує подальшого дослідження в аспекті підвищення якості навчання як чинника професійного становлення майбутнього фахівця.

Мета статті – теоретичне обґрунтування сутнісних характеристик управління взаємодією інформаційної і процесуальної сторін навчання як умови забезпечення якості підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності і шляхів його реалізації в умовах університетської освіти.

Викладення основного матеріалу дослідження. Перехід від засвоєння інформації як предмета запам'ятування до школи мислення змінює характер сучасного навчання у вищій школі. В. Лозова [2, с. 161] розглядає навчання як цілеспрямовану взаємодію викладача і студентів, у процесі якої відбувається формування наукових знань, необхідних способів діяльності, емоційно-цілісного і творчого ставлення до навколишньої дійсності, загальний розвиток особистості. І. Малафіїк [3, с. 38] навчання трактує як процес організації й управління засвоєнням системи знань про суспільство, природу, людину і розвиток на цій основі пізнавальних сил особистості, наукового світогляду та її позитивних людських якостей.

Основними ознаками управління освітнім процесом є системність, цілісність, комплексність, планомірність, спрямованість на конкретний практичний результат, тривалість і організованість, зворотний зв'язок у взаємодії викладача і студентів. Цілісність цього процесу визначається спільністю мети викладання й навчання, взаємодією світоглядної й гносеологічної основ навчання, єдністю змістового і процесуального його компонентів.

Проблема підвищення якості підготовки педагогічних кадрів обумовлює оптимальне управління всіма ланками освітнього процесу. Управління – це цілеспрямований вплив керівної системи на керовану з метою забезпечення її функціонування й розвитку на основі дії механізмів самоуправління, ефективність і результативність якого залежить від інформаційного забезпечення й технологізації управлінських дій.

Управління дозволяє своєчасно виявити успішність чи неуспішність професійних дій викладачів і студентів, їхнє відношення до виконання професійних і навчальних функцій, характер труднощів, що зустрічаються в освітньому процесі. Від управлінської позиції викладача в більшій мірі залежить якість і результативність підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності. До управлінських функцій в освітньому процесі відносять:

1. Вивчення можливостей, здатностей і здібностей студентів до засвоєння предметного змісту і виконання навчальних завдань;
2. Чітке доведення до них мети, завдань і професійних обов'язків, очікуваних результатів їхньої пізнавальної діяльності;
3. Надання своєчасної допомоги кожному учаснику освітнього процесу, психологічної підтримки;
4. Ознайомлення з різноманітними дидактичними технологіями, досягненнями в педагогічній і методичній літературі;
5. Накопичення досвіду творчої педагогічної діяльності.

Вирішення всіх цих завдань вимагає от викладача володіння методикою і технологіями управління взаємодією інформаційної і процесуальної сторін навчання,

надання йому практико-орієнтованої спрямованості, реалізації методологічних підходів у практиці навчання.

Л. Кондрашова [4, с. 22] стверджує, що нині відчутна потреба в такому підході, що передбачає гуманістичні відношення в системі «викладач – студент», забезпечення умов для саморозвитку і професійного росту майбутніх фахівців, для активних дій студентів, їхнього професійного самоствердження й самовираження. Вона акцентує увагу на перебудові фахової підготовки майбутніх учителів з урахуванням їхніх можливостей і здібностей, на структурній перебудові педагогічного досвіду як механізму професійного становлення особистості.

Управління взаємодією інформаційної і процесуальної сторін навчання обумовлює вибір стратегії діяльності. Стратегія діяльності – це основні напрями оптимізації підготовки студентів до професійної діяльності, методологією її є змістово-процесуальний підхід до організації навчання у вищій школі.

Змістово-процесуальний підхід передбачає спрямованість усіх педагогічних засобів на організацію інтенсивної професійної діяльності майбутнього вчителя, що безперервно ускладнюються, бо тільки через особисту діяльність студент засвоює сутність, логіку і методи педагогічної діяльності, формує і вдосконалює свої професійні якості, набуває досвід педагогічної творчості.

Особливістю цього підходу є виокремлення і характеристика взаємозв'язків і взаємозалежностей інформаційної і процесуальної сторін навчання. Ефективність управління взаємодією інформаційної і процесуальної сторін навчання забезпечується раціональним співвідношенням інформації та практичних дій у структурі навчання.

Єдність інформаційного і процесуального аспектів навчання передбачає наявність у змісті всіх навчальних предметів пізнавальної й практичної перетворювальної діяльності. Усі форми, методи, засоби навчання, діяльність викладання та учіння реалізуються на конкретному навчальному матеріалі.

Стратегічні напрями управління якістю підготовки студентів до професійної діяльності впливають на організацію навчання, планування, активізацію позиції його учасників. Реалізація змістово-процесуального підходу в управлінні взаємодією інформаційної і процесуальної сторін навчання забезпечує кожному її учаснику активну позицію, можливість набуття власного досвіду навчальних досягнень. У ході освітнього процесу зусилля студентів спрямовані не тільки на опанування знань, умінь і навичок, конкретних дій, але і на формування якостей, без яких не можливі позитивні результати освітньої діяльності.

У педагогічній практиці навчання розглядається як цілісний процес, як активна пізнавальна діяльність, яка має будуватися як діяльність викладача (викладання), так і навчальна діяльність студентів (учіння) [5, с. 75]. Важливою характеристикою сучасного навчання є взаємодія інформаційної і процесуальної його сторін, які взаємозалежні і взаємообумовлені (див. табл. 1):

Таблиця 1

Структура взаємозв'язку інформаційної і процесуальної сторін навчання

| Етапи навчальної діяльності | Діяльність викладання | | Діяльність учіння | |
|--|---|--|----------------------|--|
| | Інформаційний аспект | Процесуальний аспект | Інформаційний аспект | Процесуальний аспект |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1. Усвідомлення загальних цілей навчальної діяльності взагалі й конкретного її етапу | Навчальні програми, плани, методичні рекомендації, підручники | Цілепокладання – збір інформації про наявний стан; виявлення протиріч; встановлення закономірностей; конкретизація цілей | Навчальна інформація | Сприйняття, усвідомлення, виявлення протиріч; мотивація діяльності |

Продовження таблиці 1

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|------------------------------------|--|---|---|--|
| 2. Визначення змісту діяльності | Навчальні плани, підручники, ТЗН, унаочнення, методичні рекомендації, критерії оцінювання навчальних досягнень, педагогічний досвід, власний пізнавальний досвід | Аналіз змісту – виявлення вимог до засвоєння навчальної інформації та результатів діяльності; відбір форм і методів навчання – побудова плану, етапів, динаміки діяльності; відбір засобів поточного контролю | Навчальна інформація, підручники, навчальні посібники, унаочнення, власний досвід у вирішенні навчальних завдань, професійної спрямованості | Сприйняття вимог діяльності і її результатів; усвідомлення її ходу та етапів: актуалізація (повторення); відбір засобів діяльності; орієнтування у методах і формах поточного контролю та самоконтролю |
| 3. Реалізація наміченої діяльності | План пізнавальних дій, підручник, дидактичний матеріал, унаочнення | Створення оптимальних умов діяльності; постановка навчального завдання; психологічна підтримка і педагогічна допомога в його виконанні; поточний контроль | Робочий зошит, підручник, дидактичний матеріал, роздавальний матеріал, ТЗН | Прийняття навчального завдання; його виконання; самоконтроль |
| 4. Підведення підсумків діяльності | Критерії оцінювання навчальних досягнень | Контроль, співставлення загальнопедагогічних та індивідуальних вимог до результатів; корекція подальших цілей професійного зростання | Педагогічні вимоги, індивідуальні цілі та мотиви | Самоконтроль |
| 5. Рефлексія | Зміст навчальної дисципліни | Співвідношення цілей, результатів та застосованих форм і методів діяльності, поповнення банку педагогічних ідей | Система особистісних мотивів, професійних і життєвих перспектив | Співвідношення цілей, продуктів діяльності та мотивів особистісного професійного розвитку, поповнення досвіду розв'язання педагогічних проблем |

Кожний етап навчальної діяльності, що представлений у таблиці 1, розглядається лише при об'єднанні в систему взаємозв'язку інформаційного і процесуального компонентів навчання, де чітко проявляється залежність форм, методів

і прийомів навчання від змісту навчального матеріалу і рівня його засвоєння. При цьому виокремлюється генетичний зв'язок між змістом і предметними діями й операціями щодо оволодіння ним, спрямований на забезпечення цілісності, комплексності, практико-орієнтованої спрямованості навчання.

Управління взаємодією інформаційного і процесуального сторін навчання базується на реалізації змістово-процесуального підходу до організації освітнього процесу. Цей підхід є механізмом оновлення змісту навчання і реалізується в пізнавально-процесуальній, діяльній і комунікативній сферах. Змістово-процесуальний підхід в управлінні взаємодією інформаційної і процесуальної сторін навчання створює умови для нарощування творчого потенціалу, розвитку інтелекту, креативних і рефлексивних здібностей, інтуїції, готовності до розв'язання складних професійних проблем майбутніми фахівцями педагогічної сфери діяльності.

У Філософському словнику «інформація» (від лат. *informatio* – роз'яснення, виклад) визначається як деякі відомості, сукупність яких-небудь даних, знань [6, с. 172]. Натомість «знання» варто розуміти як уже узагальнену й систематизовану інформацію, що одержує студент унаслідок взаємодії з довідками і структуровану навчальну інформацію, що передає викладач йому в процесі навчання [7].

Інформацію при вивченні навчальних дисциплін можна розділити на: фактичну – дані про об'єкти, що вивчаються, їх властивості; теоретичну – результати досліджень закономірностей. Засвоєння навчальної інформації студентами відбувається в діяльності з аналізу змісту предметного знання і зіставлення його з отриманими наочними уявленнями, образами, сформульованими поняттями. Змістова ж частина навчального матеріалу включає, окрім навчальної інформації, суттєві ознаки, що входять у зміст понять і закономірностей, операціональні складники: прийоми, способи утворення понять та їх застосування на практиці, оперування ними (З. Калмикова). Відтак у зміст навчального матеріалу об'єктивно закладені навчальна інформація та відповідна структура пізнавальної діяльності студентів з її засвоєння. Залежно від цього мають місце види знань: знання-знайомства, знання-копії, знання-уміння та знання-трансформації [9].

У кожній групі знань має місця інформаційна та операціональна сторони, тобто прийоми розумової діяльності. Відтак, основним видом освітньої діяльності з опанування змісту навчальних дисциплін є види і підвиди вправ, які будуються на основі структури пізнавальної діяльності, це: підготовчі (попередні та пропедевтичні); вступні (мотиваційні та пізнавальні); пробні (попереджувальні, коментовані, пояснювальні); тренувальні (за зразком, за інструкцією, за завданням); творчі (реконструктивні, конструктивні, проблемні); контрольні. Основною вимогою до системи вправ і завдань є поступове нарощування змістовості, операційне ускладнення, варіативність, диференційованість, наступність, охоплення всіх аспектів матеріалу, що слугує основою для успішного навчання.

Для забезпечення знайомства зі змістом навчального матеріалу необхідна наявність у навчальному завданні зразку діяльності чи готової інструкції, припису тощо, а самі завдання варто пред'являти в текстовій, графічній чи практичній формі. Знання-уміння передбачають не лише відтворення окремих функціональних елементів знань у варіативних умовах, але й способів їх здобуття, засвоєння, побудови структури знань [12]. Тут зазвичай застосовуються тренувальні вправи і вправи за зразком, інструкцією – алгоритмічні вправи. Задля засвоєння знань-копій студенти повинні усвідомити загальну ідею, принцип можливості застосування готових алгоритмів у модельованих навчальних ситуаціях [13]. Цей рівень вимагає застосування завдань на внутрішньо-предметний і міжпредметний перенос знань, у тому числі й навчальних умінь і навичок. Знання-трансформації надають змогу майбутнім учителям з'ясувати сутність необхідної пізнавальної діяльності, способів її організації, характеру тієї

інформації, яку варто застосувати в ході виконання навчальних завдань [12]. Саме цей рівень засвоєння навчального матеріалу визначається як творчий, що характеризується глибоким змістом набутих знань і тому потребує завдань пошукового, творчого рівня.

На кожному з зазначених рівнів необхідно реалізовувати пізнавальну діяльність студентів у два етапи: 1) сприйняття навчальної інформації, її опрацювання за відомими алгоритмами, запам'ятовування; 2) застосування отриманих знань на практиці [15].

Для успішного сприйняття й запам'ятовування навчальної інформації на першому етапі засвоєння доцільним буде співвідношення інформаційного аспекту навчальних завдань, зокрема: відтворювальні питання, що спонукають до пригадування, кумуляції окремих елементів знань; умотивовуючі завдання, що зумовлюють формування потреб у практичному застосуванні знань, виробленні необхідних умінь [11].

У першу чергу варто приділяти увагу становленню когнітивних механізмів засвоєння знань: процесів пам'яті, уваги, мислення. З. Калмикова підтверджує, що для успішного засвоєння знань на творчому рівні необхідно не тільки орієнтування у вивченому матеріалі, але й забезпечити його переклад у постійну пам'ять [8, с. 6].

Другий етап пізнавальної діяльності студентів характеризується вагомим змістовим аспектом і передбачає виконання навчальних завдань, що спрямовані на формування вмінь, розумових прийомів серед них: практичні вправи і завдання на повторення й закріплення, систематизацію, класифікацію, трансформацію. Ці види завдань вимагають застосування проблемних і частково-пошукових методів на кожному з етапів засвоєння знань, що дозволяє не тільки засвоїти систему знань, але і усвідомити процес оволодіння знаннями.

Ти чи ті співвідношення інформаційної та процесуальної сторони знань у процесі підготовки студентів, вибір методів, які забезпечують радість пізнання і переживання позитивних емоцій, тим самим позитивно впливають на якість підготовки студентів до професійної діяльності.

Вивчення студентами тільки інформації практично не залишає місця для створення ними власної системи знань, а головне – способів їх здобуття, дослідження зв'язків, побудови та обґрунтування власних теорій, створення прогнозів, що не закріплює в їхній свідомості зразку успішної педагогічної діяльності. Відбір доцільних методів засвоєння навчального матеріалу (процесуальний аспект) визначається наступною тріадою: «викладач – навчальний матеріал – студент» [10, с. 200]. Тому в структурі навчання важливу роль відіграє його процесуальна сторона. Процесуальний аспект навчання спрямовано на те, щоб в освітньому процесі студент має володіти ситуацією, брати на себе відповідальність, передбачати, яким буде результат його діяльності, розвивати здібності самостійно мислити, розв'язувати проблеми, набувати професійний досвід. Процесуальний аспект навчання передбачає:

- виявлення у змісті навчального матеріалу суб'єктного досвіду, опору на добутий раніше досвід;
- спрямованість навчальної інформації не тільки на розширення знань, структурування, інтегрування, узагальнення предметного змісту, але і на перетворення власного досвіду студента у творчу діяльність;
- забезпечення взаємодії досвіду зі змістом предметного знання, стимулювання студентів до активної пізнавальної діяльності, саморозвитку, самовираженню в процесі оволодіння знаннями;
- самостійний вибір і застосування різних способів перероблення навчальної інформації;
- оперування раціональними прийомами виконання навчальних дій;
- фіксацію контролю і оцінювання не тільки запланованого результату, але і процесу учіння, початкових досягнень.

У педагогічному смислі навчання – це спосіб передачі й засвоєння соціального досвіду, це єдина, цілісна форма людської діяльності, набуття досвіду творчої професійної діяльності.

Висновки та перспективі подальших досліджень. Управління взаємодією інформаційним і операційним аспектами навчання є важливою умовою забезпечення якості вищої освіти. Інформаційний компонент навчання містить у собі систему знань про інструментарій досягнення цілей, процесуальний компонент є своєрідним доповненням і продовженням змістового (інформаційного), забезпеченням безпосередньої діяльності студентів щодо засвоєння знань і вмінь, управління процесом навчання й діагностики його результатів. Узаємозв'язок між процесуальним і змістовим компонентами навчання є засобом цілісності процесу навчання, підвищення ефективності управління якістю підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Гершунский Б. С. Концепция самореализации личности в системе обоснования ценностей и целей образования / Б. С. Гершуунський // Педагогика. – 2003. – № 10. – С. 3–7.
2. Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання : навч. посібник / В. І. Лозова, Г. В. Троцько. – Харків : ОВС, 2002. – 400 с.
3. Малафіїк І. В. Дидактика : теорія і практика навчання : навчальний посібник / І. В. Малафіїк. – Рівне : РДГУ «Редакційно-видавничий відділ», 2012. – 620 с.
4. Кондрашова Л. В. Высшая школа и Болонский процесс : реалии и перспективы / Л. В. Кондрашова. – Кривой Рог, 2007. – 474 с.
5. Воронов В. В. Педагогика школы в двух словах : конспект-пособие для студентов-педагогов и учителей / В. В. Воронов. – Москва, 1997. – 146 с.
6. Философский словарь / ред. И. Т. Фролова. – Москва : Политиздат, 1987. – 590 с.
7. Медведєва А. С. Підготовка майбутніх учителів до структурування навчальної інформації у дидактичному процесі загальноосвітньої школи (на матеріалі математики і фізики) : автореф. дис. ... кандидата пед. наук : спец. 13.00. 04 «теорія і методика професійної освіти» / А. С. Медведєва. – Київ, 2008. – 21 с.
8. Калмыкова З. И. Психологические принципы развивающегося обучения / З. И. Калмыкова. – Москва : Знание, 1979. – 48 с.
9. Подласый И. П. Педагогика : Новый курс : учеб. [для высш. учеб. заведений] : В 2 кн. / И. П. Подласый. – Москва : Владос, 2001. Кн. 1 : Общие основы. Процесс обучения. – 576 с.
10. Онищук В. А. Процесс обучения в школе / В. А. Онищук // Дидактика современной школы : пособие для учителей. – Киев : Радянська школа, 1987. – С. 34–115.
11. Паламарчук В. Ф. Як виростити інтелектуала / В. Ф. Паламарчук. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. – 152 с.
12. Белкин Е. Л. Дидактические основы управления познавательной деятельностью / Е. Л. Белкин. Ярославль : Верхне-Волжское кн. изд-во, 1982. – 206 с.
13. Пидкасистый П. Педагогика : учеб. пособ. [для студ. пед. вузов и пед. колледжей] / П. Пидкасистый. – Москва : Педагогическое общество России, 1998. – 640 с.
14. Беспалько В. П. Педагогические и прогрессивные технологии обучения / В. П. Беспалько. – Москва : Новая школа, 1995. – 336 с.
15. Крутецкий В. А. Исследование структуры, условий и развития способностей / В. А. Крутецкий. – Москва : Просвещение, 1978. – 221 с.

References

1. Gershunsky, B. S. (2003). The concept of self-realization of personality in the system of justifying the values and goals of education. *Pedagogy*, 10, 3–7 (in Russ.)
2. Lozova, V. I., & Trotsko, A. V. (2002). *Theoretical foundations of education and training: teach. Manual*. Kharkiv (in Ukr.)
3. Malafiiik, I. V. (2012). *The Galaxy: Theory and Practice of Learning*. Tutorial. Rivne: RDU «Editorial and Publishing Department» (in Ukr.)
4. Kondrashova, L. V. (2007). *Higher School and the Bologna Process: Realities and Prospects*. Krivoy Rog (in Russ.)
5. Voronov, V. V. (1997). *School pedagogy in a nutshell*. Summary manual for student teachers and teachers. Moscow (in Russ.)
6. *Philosophy dictionary* / ed. by Frolova, I.T. (1987). Moscow (in Russ.)

7. Medvedeva, A. S. *Preparation of future teachers for the structuring of educational information in the didactic process of a comprehensive school (on the material of mathematics and physics): author's abstract. dis for obtaining sciences. step candidate ped. Sciences: special 13.00 04 «Theory and Methods of Professional Education».* (2008). Kyiv (in Ukr.)
8. Kalmykova, Z. I. (1979). *Psychological principles of developing learning.* Moscow: Knowledge (in Russ.)
9. Podlasiy, I. P. (2001). *Pedagogics: New course: study.* [for high school studying Institution: In 2 books. Moscow: Vldos. Book 1: General Foundations. The learning process (in Russ.)
10. Onishchuk, V. A. (1987). *The Process of Learning at School // Didactics of Modern School: A Manual for Teachers.* Kyiv: Soviet school (in Russ.)
11. Palamarchuk, V. F. (2000). *How to grow an intellectual.* Ternopil: Educational book-Bogdan (in Russ.)
12. Belkin, E. L. (1982). *Didactic Fundamentals of Cognitive Activity Management.* Yaroslavl: Upper Volzhskoe Kn. ed. (in Russ.)
13. Pidcasisty, P. (1998). *Pedagogy: study. way.* [for the studio. ped. high schools and ped. colleges]. Moscow: Pedagogical Society of Russia (in Russ.)
14. Bespalko, V. P. (1995). *Pedagogical and progressive technologies of teaching.* Moscow: The New School (in Russ.)
15. Krutecky, V. A. (1978). *Investigation of the structure, conditions and development of abilities.* Moscow: Enlightenment (in Russ.)

Abstract. *KONDRASHOV Mikolay Mikolaevich. Management of the interaction of information and procedural aspects of learning as a condition for improving the quality of university education.*

Introduction. *The article substantiates the possibilities of managing the interaction of the informational and procedural aspects of education as one of the strategic directions of modernization of university education, overcoming educational difficulties and raising the level of their academic achievements of future specialists, gaining their professional experience.*

The purpose of the article *is the theoretical substantiation of the essential characteristics of the management of the interaction of the information and procedural aspects of learning as a condition for ensuring the quality of the training of future teachers for successful professional activities and ways of its implementation in the conditions of university education.*

Methodology. *The substantive and procedural approach to the organization of studying at a high school and the method and its realization for the achievement of the planned goal, tasks, and verification of the quality management of the quality of the training of future teachers for professional activity are substantiated.*

Results. *The main concepts, the essential characteristics of the interaction of the information and procedural aspects of training, the purpose and tasks, the content, structural components, stages of the management of the interaction of the information and procedural aspects of learning as the conditions for improving the quality of training of future specialists in the system of modern university education are specified. Characterizes the strategy of activity as the main directions of optimization of students' training in professional activities, its methodology is the content-procedural approach to organization of training in higher education. This approach to managing the interaction of the information and procedural aspects of learning stimulates the creation of such conditions in which future teachers have the opportunity to act freely, think unconventionally, make their own decisions, defend their own position and view.*

Conclusions. *The research substantiates the positive tendency of the management of the interaction of the information and procedural aspects of learning as a condition for building up creative potential, developing creative and reflexive abilities, readiness to solve complex professional problems by future specialists in the pedagogical sphere of activity. Among the prospects for further study of this problem, we highlight the work of studying the possibilities of various educational technologies in implementing the content-procedural approach to organizing training in higher education institutions.*

Key words: *management; interaction; quality of training; educational process; content-procedural approach to the organization of training; university educational; information.*

*Одержано редакцією 29.08.2018
Прийнято до публікації 06.09.2018*